

Sisällysluettelo

❖ Yhteenveto	1
❖ Sammandrag	2
❖ Vakuutusyhtiöt	3
❖ Maksutulon kehitys	3
❖ Markkinaosuudet	5
❖ Tunnuslukuja	7
❖ Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen tulos	8
❖ Toteutunut tulos	9
❖ LIITE 1	11
❖ LIITE 2	12

Kirjoittajat

- ❖ Pirkko Welin-Siikaluoma / pirkko.welin-siikaluoma(at)finanssivalvonta.fi tai puh. 09 183 5533

Yhteenveto

Finanssivalvonta tekee vuosittain tilastotutkimuksen työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksesta. Tutkimuksessa esitetään tietoja työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksujen kehityksestä, markkinaosuuksista ja tuloksesta. Lisäksi esitetään tietoja yhdistetyn kulusuhteen kehityksestä. Tutkimusta täydentää erillinen Excel-taulukko, jossa on yhteenveto yhtiöiltä kerätyistä tiedoista.

Työtapaturma- ja ammattitautilain (TyTAL)¹ mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain kunkin vakuutusyhtiön työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jaksolta. Tämän tutkimuksen yhteydessä julkaistaan Excel-tiedosto, jossa esitetään yhtiökohtaiset tuloslaskelmat ja tunnusluvut.

Vuoden 2017 lopulla työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoitti Suomessa 10 suomalaista vakuutusyhtiötä sekä kaksi ulkomaista ETA-vakuutusyhtiötä. Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen maksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä oli

¹ Työtapaturma- ja ammattitautilaki (459/2015) tuli voimaan 1.1.2016 ja sillä kumottiin aikaisempi tapaturmavakuutuslaki (608/1948). Ennen uuden lain voimaantuloa sattuneisiin vahinkotapahtumiin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä eräin laissa mainituin poikkeuksin.

555,6 miljoonaa euroa, joka oli 11,7 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Neljän suurimman vakuutusyhtiön osuus markkinoista vuonna 2017 oli edellisen vuoden tapaan 89,5 prosenttia.

Vakuutuslajin vuoden 2017 toteutunut tulos oli heikompi kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2017 tulos oli 73,3 miljoonaa euroa, kun vuonna 2016 se oli ollut 95,5 miljoonaa euroa. Maksutuot-toihin suhteutettuna tulos oli 13,3 prosenttia. Viiden vuoden keskiarvo kyseiselle suhdeluvulle oli 12,3 prosenttia. Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on siten ollut keskimäärin kannattavaa, mutta yhtiöiden välillä tuloksen muodostumisessa on kuitenkin huomattavia eroja. Laskelmassa huomioon otettavilla nettovastuuvelan katteelle kohdistetuilla sijoitustuotoilla on erittäin suuri merkitys tulokseen.

Lisätietoja antaa johtava matemaatikko Pirkko Welin-Siikaluoma, puhelin 09 138 5533.

Sammandrag

Finansinspektionen genomför årligen en statistisk undersökning om arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring. Undersökningen innehåller information om utvecklingen av försäkringspremierna, marknadsandelarna och resultatet inom arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen. Dessutom beskrivs utvecklingen av totalkostnadsprocenten. Undersökningen kompletteras av en separat Excel-fil med ett sammandrag av de uppgifter som samlats in från bolagen.

Enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (OlyL)² ska Finansinspektionen årligen lägga fram en rapport om resultatutfallet inom arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringen enligt försäkringsbolag under en period som minst omfattar de fem föregående kalenderåren. Samtidigt med den här undersökningen publicerats en Excel-fil som innehåller de enskilda bolagens resultaträkningar och nyckeltal.

Under 2017 bedrevs arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkring av 10 finländska försäkringsbolag och två utländska EES-försäkringsbolag. Premieinkomsten för arbetsolycksfalls- och yrkessjukdomsförsäkringar före avdrag för återförsäkrarens andel var 555,6 miljoner euro vilken var 11,7 miljoner euro mindre än året innan. På samma sätt som året innan hade de fyra största försäkringsbolagen en marknadsandel på 89,5 procent år 2017.

Ur hela försäkringsgrenens synvinkel var resultatet för år 2017 sämre än under det föregående året. Resultatet för 2017 var 73,3 miljoner, då det var 95,5 miljoner euro i 2016. Resultatet i förhållande till premieintäkterna var 13,3 procent. Det aktuella relationstalets medeltal under fem år var 12,3 procent. Med tanke på hela försäkringsgrenen har verksamheten i genomsnitt således varit lönsam, men det finns emellertid betydande skillnader i resultatbildningen mellan bolagen. Placeringsintäkterna som hänförs till täckningen för nettoansvarsskulden och som beaktas i beräkningen har mycket stor betydelse för resultatet.

Närmare upplysningar lämnas av ledande matematiker Pirkko Welin-Siikaluoma, telefon 09 138 5533.

² Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) trädde i kraft den 1 januari 2016 och genom den upphävdes den tidigare olycksfallsförsäkringslagen (608/1948). På skadefall som inträffat innan den nya lagen trädde i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft med vissa undantag som nämns i lagen.

Vakuutusyhtiöt

Vuoden 2017 lopulla työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoitti Suomessa 12 vakuutusyhtiötä.³ Näistä 10 oli suomalaisia vakuutusyhtiöitä ja kaksi ulkomaisia ETA-vakuutusyhtiöitä, jotka toimivat Suomeen perustamiensa sivuliikkeiden kautta. Toinen ETA-yhtiöistä oli ruotsalainen vakuutusyhtiö, joka jatkoi suomalaisesta vakuutusyhtiöstä sille lokakuussa 2017 siirretyn liiketoiminnan harjoittamista Suomen sivuliikkeen kautta (If). Toinen oli norjalainen vakuutusyhtiö, joka oli aiemmin myöntänyt vakuutuksia Suomessa vakuutuspalvelujen vapaana tarjontana⁴, mutta joka perusti syyskuussa 2017 Suomeen sivuliikkeen tätä tarkoitusta varten (Protector).

Tutkimuksessa esitettävät Ifin luvut on muodostettu laskemalla yhteen suomalaisen vakuutusyhtiön ja Suomen sivuliikkeen tiedot. Vastaavasti Protectorin osalta esitettävät tiedot perustuvat sekä vapaana tarjontana että sivuliikkeen kautta myönnettyihin vakuutuksiin.

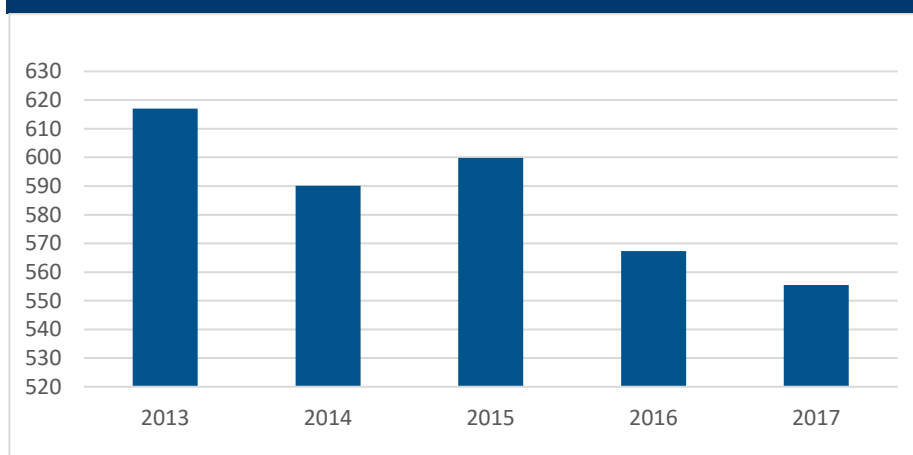
Maksutulon kehitys

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksutulo (ennen jälleenvakuuttajien osuuden vähentämistä) vuonna 2017 oli yhteensä 555,6 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2016 oli ollut 567,3 miljoonaa euroa. Maksutulo aleni siten 11,7 miljoonalla eurolla eli 2,1 prosentilla.

Kun maksutulon muutosta verrataan palkkasummaan, josta työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksun taso on riippuvainen, nähdään että ne kehittyivät päinvastaisiin suuntiin. Palkkasummaindeksi koko talouden osalta (sisältää julkisen sektorin) kasvoi edellisestä vuodesta noin 2,9 prosenttia.

Kuviossa 1 esitetään vakuutusmaksutulon kehitys viideltä vuodelta. Kuvaajasta nähdään, että vuonna 2017 vakuutusmaksutulo oli alimmillaan viiteen vuoteen.

Kuvio 1. Vakuutusmaksutulon kehitys (milj. euroa)

³ Yhtiöiden nimilyhenteet on selostettu liitteessä 1.

⁴ Vakuutuspalvelujen vapaalla tarjonnalla tarkoitetaan sitä, että ulkomainen ETA-vakuutusyhtiö vakuuttaa Suomessa sijaitsevia vahinkoriskejä ulkomaisesta toimipaikasta käsin.

Vakuutusmaksutulolla tarkoitetaan tässä tutkimuksessa kirjanpidon mukaisia vakuutusmaksuja, jotka eivät sisällä työsuojelumaksua tai jakojärjestelmämaksua. Nämä siirtotulon luonteiset erät kasvattivat maksuja noin 23 prosentilla, mutta niillä ei ollut vaikutusta vakuutusyhtiön tulokseen. Vakuutusmaksutulosta on myös vähennetty luottotappiot.

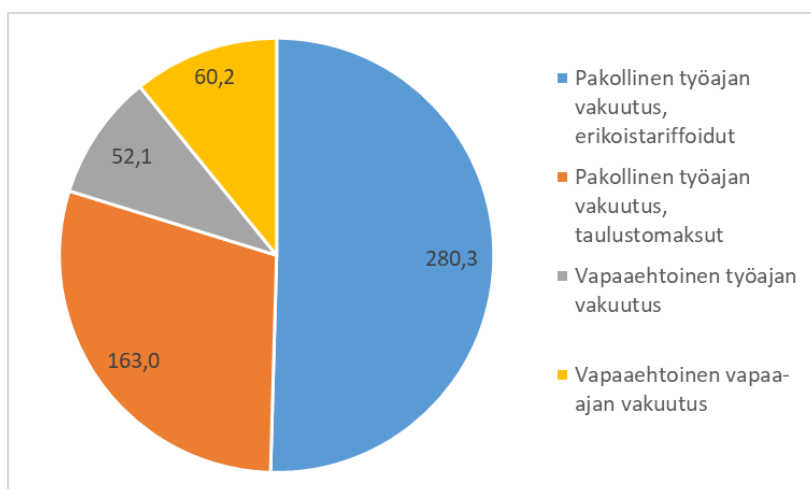
Työtapaturma- ja ammattitautivakuutus muodostuu sekä pakollisista että vapaaehtoisista vakuutuksista. Suurin osa vakuutuksista on pakollisia.

Pakolliset vakuutukset jaetaan edelleen erikoismaksuperusteisiin ja taulustomaksuperusteisiin vakuutuksiin. Jos vakuutuksenottajan teettämän työn määrä on tapaturmariskin arvioinnin tilastollisen luotettavuuden kannalta riittävän suuri, tulee vakuutuksenottajan vakuutuksista aiheutuneet korvaukset ja täyskustannusmaksut ottaa huomioon vakuutusmaksua määrättäessä. Tällaisia vakuutuksia kutsutaan erikoismaksuperusteisiksi vakuutuksiksi, ja ne ovat määritelmänsä mukaisesti lähinnä suurten yritysten vakuutuksia. Muita, pienempiä vakuutuksia, kutsutaan taulustomaksuperusteisiksi vakuutuksiksi. Niissä vakuutuksenottajan oma vahinkotilasto ei vaikuta vakuutusmaksuun, vaan vakuutusmaksu perustuu vakuutusyhtiön soveltamaan riskiluokitukseen.

Pakollisten vakuutusten lisäksi työtapaturma- ja ammattitautilaissa säädetään myös mahdollisuudesta ottaa vapaaehtoinen vakuutus tietyissä tilanteissa. Tällaisia vapaaehtoisia vakuutuksia ovat yrittäjän työajan vakuutus (TyTAL 24 luku), työntekijän työajan vakuutus ulkomaantyössä (TyTAL 26 luku) ja työntekijän vapaa-ajan vakuutus (TyTAL 25 luku), jollaisen työnantaja voi liittää työntekijöilleen ottamaansa pakolliseen vakuutukseen. Korvauksetuudet ja korvattavat vahinkotapahtumat ovat näissä vakuutuksissa pääsääntöisesti samat kuin pakollisessa vakuutuksessa.

Kuviossa 2 esitetään vakuutusmaksutulon kohdistuminen näihin erityyppisiin vakuutuksiin vuonna 2017.

Kuvio 2. Vakuutusmaksutulon muodostuminen vuonna 2017 (milj. euroa)

Vuoden 2017 vakuutusmaksuista 80 prosenttia kertyi pakollisista vakuutuksista. Erikoismaksuperusteisten vakuutusten osuus koko maksutulosta oli 50 prosenttia ja taulustomaksuperusteisten 29. Vapaaehtoisten vakuutusten osuus oli yhteensä 20 prosenttia, jakautuen vapaaehtoisen työajan vakuutuksen 9 prosentin ja vapaa-ajan vakuutuksen 11 prosentin osuuksiin.

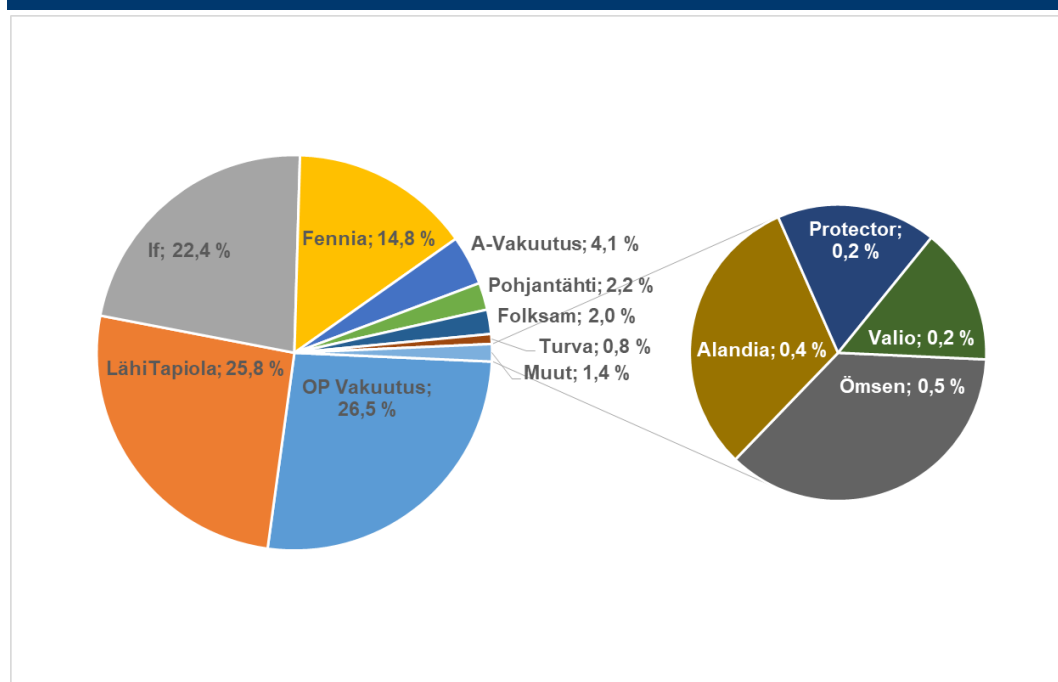
Markkinaosuudet

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutusmarkkina on ollut erittäin keskittynyttä. Vuonna 2017 neljän suurimman yhtiön yhteenlaskettu markkinaosuus oli 89,5 prosenttia. Tämä oli samalla tasolla kuin edellisenäkin vuonna. Vaikka neljän suurimman yhteenlaskettu markkinaosuus pysyi samana, yhtiötasolla tapahtui kuitenkin jonkin verran muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuonna 2017 suurin markkinaosuus, 26,5 prosenttia, oli OP Vakuutuksella. Edelliseen vuoteen verrattuna yhtiön markkinaosuus aleni 0,8 prosenttiyksikön verran. Toiseksi suurin osuus oli LähiTapiolalla, 25,8 prosenttia, missä nousua edellisestä vuodesta oli 0,1 prosenttiyksikköä. If oli kolmantena 22,4 prosentin osuudellaan, joka oli 0,4 prosenttiyksikköä edellistä vuotta korkeampi. Fennian markkinaosuus kasvoi puolestaan 0,3 prosenttiyksikköä 14,8 prosenttiin.

Kuviossa 3 esitetään vuoden 2017 markkinaosuudet kaikista yhtiöistä.

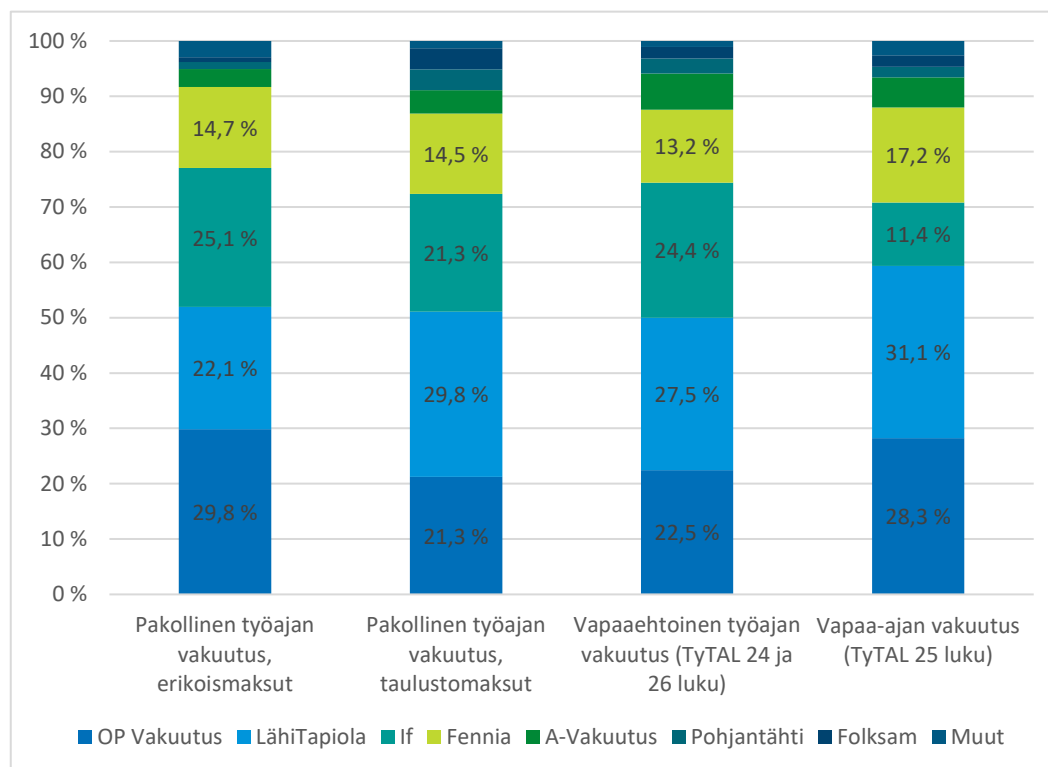
Kuvio 3. Markkinaosuudet vuonna 2017

Vakuutustyypeittäin tarkasteltuna yhtiöiden markkinaosuudet eivät olleet välttämättä samoja kuin koko liikkeessä. Vaikka neljä suurinta olivat suurimpia myös kussakin vakuutustyyppissä, yhtiöiden kesken markkinaosuudet jakautuivat eri tavoin. LähiTapiola oli markkinajohtaja sekä pakollisissa taulustomaksuisissa vakuutuksissa (29,8 %) että vapaaehtoisissa työajan (27,5 %) ja vapaa-ajan (31,1 %) vakuutuksissa. Sen sijaan pakollisissa erikoismaksuisissa vakuutuksissa suurin markkinaosuus oli OP Vakuutuksella (29,8 %).

Seuraavassa kuviossa esitetään vakuutusyhtiöiden osuudet vakuutustyypeittäin.⁵

Kuvio 4. Markkinaosuudet vakuutustyypeittäin

Liitteessä 2 esitetään vakuutusyhtiöiden markkinaosuudet vakuutustyypeittäin kolmelta vuodelta.

⁵ Kuvion 4 "Muut" sisältää Turvan, Ömsenin, Alandian, Valion ja Protectorin yhteenlasketut markkinaosuudet.

Tunnuslukuja

Seuraavissa taulukoissa esitetään kolmelta vuodelta yhteenveto työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen yhdistetystä kulusuhteesta ja sen muodostumisesta.⁶ Suhdeluvut on laskettu tiedoista, joista on vähennetty jälleenvakuuttajien osuus. Taulukoissa yhteenlasketulla suhdeluvulla tarkoitetaan arvoa, joka on laskettu yhtiöiden yhteenlasketuista lähtötiedoista, eli kyseessä on maksutuotoilla painotettu keskiarvo. Tämän lisäksi taulukossa annetaan suhdeluvuista yhtiöiden alin, korkein ja keskimäinen (mediaani) arvo.

Taulukko 1. Vakuutusyhtiöiden vahinkosuhte (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä)

	Riskisuhde			Korvaustoiminnan hoitokulusuhde			Vahinkosuhte		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Yhteenlaskettu	99,0 %	85,3 %	87,2 %	7,7 %	9,6 %	9,2 %	106,8 %	94,9 %	96,4 %
Alin *	26,9 %	28,5 %	15,1 %	1,5 %	7,4 %	4,7 %	35,7 %	40,8 %	26,3 %
Mediaani *	82,9 %	80,4 %	68,0 %	7,7 %	10,9 %	9,6 %	89,1 %	97,8 %	77,1 %
Korkein *	146,4 %	127,9 %	117,9 %	40,1 %	83,6 %	25,6 %	186,5 %	158,8 %	127,2 %

* Merkityissä tunnusluvuissa ei ole otettu huomioon Valion tietoja vuosilta 2015 ja 2017.⁷

Vuoden 2017 yhteenlaskettu riskisuhde oli noin 87,2 prosenttia ja korvaustoiminnan hoitokulusuhde 9,2 prosenttia. Vuoden 2017 yhteenlaskettu vahinkosuhte oli siten 96,4 prosenttia. Tämä oli jonkin verran (1,5 prosenttiyksikköä) korkeampi kuin edellisenä vuonna johtuen riskisuhteen kasvusta.

Koska markkinat olivat erittäin keskittyneet, suurimpien yhtiöiden tiedot vaikuttivat voimakkaasti yhteenlaskettuihin suhdelukuihin. Vahinkosuhteen mediaanista (77,1 %) nähdään, että vähintään puolella yhtiöistä vahinkosuhte oli yli 19 prosenttiyksikköä yhteenlaskettua vahinkosuhdetta alhaisempi.

Kaikissa suhdeluvuissa on nähtävissä huomattavaa vaihtelua vuosittain ja erityisesti yhtiöiden välillä. Esimerkiksi vuonna 2017 yhtiöiden vahinkosuhteet vaihtelivat 26,3 prosentista ja 127,2 prosenttiin. Suureen vaihteluun vaikuttaa osaltaan yhtiöiden kokoluokassa olevat huomattavat erot.

⁶ Yhdistetyllä kulusuhteella tarkoitetaan vahinkosuhteen ja liikekulusuhteen summaa.

Taulukossa vahinkosuhte on edelleen jaettu riskisuhteeseen ja korvaustoiminnan hoitokulusuhteeseen.

Riskisuhteella tarkoitetaan vahinkokorvauskulun suhdetta maksutuottoihin ja hoitokulusuhteella korvaustoiminnan hoitokulujen suhdetta maksutuottoihin. Liikekulusuhde saadaan jakamalla muut kuin korvaustoiminnan tai sijoitustoiminnan liikekulut maksutuotoilla.

⁷ Tiedot on jätetty pois johtuen vuosien 2015 ja 2017 poikkeuksellisista eristä, jotka vääristävät tunnuslukuja.

Taulukko 2. Vakuutusyhtiöiden yhdistetty kulusuhde (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä)

	Vahinkosuhte			Liikekulusuhde			Yhdistetty kulusuhde		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Yhteenlaskettu	106,8 %	94,9 %	96,4 %	15,7 %	17,6 %	17,5 %	122,5 %	112,5 %	113,8 %
Alin *	35,7 %	40,8 %	26,3 %	13,2 %	14,0 %	0,9 %	56,6 %	61,2 %	45,7 %
Mediaani *	89,1 %	97,8 %	77,1 %	17,9 %	20,9 %	17,2 %	106,8 %	112,3 %	97,8 %
Korkein *	186,5 %	158,8 %	127,2 %	57,2 %	46,4 %	42,1 %	243,7 %	194,5 %	143,7 %

* Merkityissä tunnusluvuissa ei ole otettu huomioon Valion tietoja vuosilta 2015 ja 2017.

Vuoden 2017 työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen yhteenlaskettu liikekulusuhde oli 17,5, joka oli lähes samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (17,6 %). Yhtiöittäin liikekulusuhteet vaihtelivat 0,9 prosentista ja 46,4 prosenttiin. Mediaani oli 17,2 prosenttia.

Yhteenlaskettu yhdistetty kulusuhde vuonna oli 2017 113,8 prosenttia, missä nousua edelliseen vuoteen kertyi 1,3 prosenttiyksikköä. Kasvu aiheutui edellä mainitusta vahinkosuhteen kasvusta. Myös yhdistetyissä kulusuhteissa oli yhtiöittäin huomattavaa vaihtelua 45,7 prosentista 143,7 prosenttiin. Mediaani (97,8 %) kuitenkin osoittaa, että yhdistetty kulusuhde jäi keskimäärin alle 100 prosenttiin.

Sataa prosenttia korkeampi yhdistetty kulusuhde tarkoittaa, että yhtiön vakuutusmaksut alittavat vakuutuksista maksettavien korvausten sekä vakuutusten ja vahinkojen hoitamisesta aiheutuvien kulujen määrän. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita, että vakuutus toiminta olisi ollut kannattamatonta. Kannattavuuteen vaikuttavat myös yhtiön sijoituksilleen saamat tuotot. Seuraavassa luvussa esitellään yhtiöiden tulokset siten, että niissä otetaan huomioon myös sijoitustuottoja.

Vuosien 2013–2017 yhtiökohtaiset tunnusluvut löytyvät Excel-tiedostosta "Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut".

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen tulos

Työtapaturma- ja ammattitautilain mukaan Finanssivalvonnan tulee julkaista vuosittain kunkin vakuutusyhtiön työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toteutunut tulos vähintään viiden edeltävän kalenterivuoden jaksolta. Seuraavassa esitetään vakuutuksen toteutunut tulos yhteenlasketuista tiedoista eli koko markkinan tasolla vuosilta 2013 - 2017. Tulos lasketaan luvuista, joista on vähennetty jälleenvakuuttajien osuus.

Toteutunut tulos

Toteutunut tulos saadaan vähentämällä maksutuotosta korvauskulut ja liikekulut sekä lisäämällä siihen sijoitusten nettotuotot. Sijoitustuotoilla tarkoitetaan tässä työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen nettovastuuelan katteelle kohdistettuja käypäarvoisia sijoitustuottoja. Laskelmassa oletetaan, että vastuuelan katteen sijoitustuottoprosentti on saman suuruinen kuin yhtiön koko sijoitusomaisuuden käypäarvoinen tuotto prosentti.⁸ Tarkemmat laskukaavat on esitetty yhtiökohtaisia tulostietoja sisältävässä Excel-tiedostossa.

Taulukossa 3 on esitetty toteutunut tuloslaskelma koko vakuutusliikkeen osalta. Sijoitusten tuotot on edelleen jaettu perustekorkokulun osaan sekä tämän ylittävään osaan. Luvut ovat tuhansia euroja.

Taulukko 3: Toteutunut tuloslaskelma, koko vakuutuslaji yhteensä (jälleenvakuuttajien osuudella vähennettynä)

Toteutunut tuloslaskelma (netto) 5 vuodelta						5 vuoden keskiarvo
tEur	2013	2014	2015	2016	2017	
Maksutuotot	616 646	586 130	596 286	562 046	552 244	582 670
Korvauskulut	-526 376	-593 238	-636 682	-533 319	-532 111	-564 345
Liikekulut	-93 052	-98 412	-93 866	-98 818	-96 429	-96 115
Vakuutustekninen tulos	-2 738	-105 519	-134 263	-70 091	-76 296	-77 781
Sijoitusten tuotot	147 935	186 873	97 530	165 579	149 935	149 570
mistä perustekorkokulun osuus	81 342	74 900	67 523	61 608	57 175	68 510
mistä perustekorkokulun ylittävä osuus	66 593	111 974	30 007	103 971	88 326	80 174
TOTEUTUNUT TULOS	145 153	81 354	-36 733	95 488	73 638	71 780
Tulos suhteessa maksutuottoihin %	23,5 %	13,9 %	-6,2 %	17,0 %	13,3 %	12,3 %

Vuonna 2017 koko vakuutuslajin tulos oli 73,3 miljoonaa euroa positiivinen, mikä vastasi 13,3 prosenttia maksutuotoista. Edellisenä vuonna tulos oli ollut 95,5 miljoonaa euroa ja 17,0 prosenttia suhteessa maksutuottoihin. Edelliseen vuoteen verrattuna vuoden 2017 tulos heikkeni sekä vakuutusteknisen tuloksen että sijoitustuottojen osalta. Vaikka vakuutusmaksut alenivatkin edelliseen vuoteen verrattuna, korvauskulut eivät vähentyneet samassa suhteessa.

Lukuun ottamatta vuotta 2015 taulukon 2 laskelman mukainen toteutunut tulos on ollut tarkastelujaksolla positiivinen. Vuoden 2017 tulos oli vähän korkeampi kuin 5 vuoden keskimääräinen tulosprosentti 12,3. Koko vakuutuslajin näkökulmasta toiminta on ollut keskimäärin kannattavaa. Yhtiöiden välillä tuloksen muodostumisessa on kuitenkin huomattavia eroja.

Taulukosta nähdään, että vastuuelan katteelle kohdistuvilla sijoitustuotoilla on erittäin suuri merkitys vakuutuslajin toteutuneelle tulokselle. Ilman sijoitustuottojen huomioon ottamista tulos olisi ollut negatiivinen jokaisena tarkasteltavana vuotena. Sijoitustuotot ovatkin keskeinen osa työ- ja tapaturmavakuutuksen tuloksen muodostumista johtuen vastuuelan huomattavan

⁸ Sijoitustuottojen kohdistaminen työtapaturma- ja ammattitautivakuutukselle poikkeaa aikaisemmissa Lakisääteisen tapaturmavakuutuksen kannattavuutta koskeissa Finanssivalvonnan selvityksissä käytetyistä menettelyistä. Näin ollen vuosien 2013 – 2015 toteutunut tulos poikkeaa jonkin verran aikaisemmissa kannattavuus selvityksissä julkaistusta vakuutusliikkeen tasoittamattomista tuloksista.

suuresta koosta vakuutusmaksuihin verrattuna. Esimerkiksi vuoden 2017 keskimääräinen nettovastuuvelka oli yli 7-kertainen nettomaksutuottoihin verrattuna.

Vuonna 2017 työtapaturma- ja ammattitautivakuutukselle kohdistetut sijoitustuotot olivat noin 149,9 miljoonaa euroa, mistä perustekorkokulun kattamiseen tarvittiin noin 57,2 miljoonaa euroa ja perustekorkokulun ylittävä osa oli 88,3 miljoonaa euroa. Perustekorkokulu liittyy vastuuvelan diskonttaamiseen, ja se vastaa yhtiön turvaavaa arviota vuoden alun vastuuvelkaa kattavalle omaisuudelle vuoden aikana tarvittavasta sijoitustuotosta.

Toteutunut tulos vaihteli huomattavasti yhtiöstä toiseen. Yhtiökohtaiset laskelmat tuloksesta vuosilta 2013 - 2017 löytyvät Excel-tiedostosta "Tilastotutkimuksen yhtiökohtaiset tulokset ja tunnusluvut".

LIITE 1

Tilastolähteet

Tilastotutkimuksessa olivat mukana seuraavat työtapaturma- ja ammattitautivakuutusta harjoittavat

Suomalaiset vakuutusyhtiöt:

- A-Vakuutus Oy (A-Vakuutus)
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (Fennia)
- Folksam Vahinkovakuutus Oy (Folksam)
  - 28.2.2013 asti nimellä Aktia Vahinkovakuutus Oy
- If Vahinkovakuutusyhtiö Oy (If)
  - 1.10.2017 asti (ks. ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt)
- LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (LähiTapiola)
- OP Vakuutus Oy (OP Vakuutus)
  - 4.4.2016 asti nimellä oli Pohjola Vakuutus Oy
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Pohjantähti)
- Försäkringsaktiebolaget Alandia (Alandia)
  - 31.12.2014 asti nimellä Redarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva (Turva)
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö (Valio)
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag (Ömsen)

Ulkomaiset ETA-vakuutusyhtiöt:

- Protector Forsikring ASA (Protector)
  - vakuutuspalvelujen vapaa tarjonta 2016 alkaen
  - Suomen sivuliike 22.9.2017 alkaen
- If Vahinkovakuutus Oyj (If)
  - Suomen sivuliike 2.10.2017 alkaen

LIITE 2

Työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen vakuutusmaksutulon mukaiset markkinaosuudet prosentteina yhtiöittäin (pykäläviittaukset työtapaturma- ja ammattitautilakiin) sekä vakuutusmaksutulo yhteensä miljoonina euroina

	Pakollinen työajan vakuutus, taulustomaksut			Pakollinen työajan vakuutus, erikoismaksut			Vapaaehtoinen työajan vakuutus (TyTAL 24 ja 26 luku)			Vapaa-ajan vakuutus (TyTAL 25 luku)			Yhteensä		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Alandia	0,2	0,1	0,1	0,7	0,6	0,5	0,0	0,0	0,0	1,8	1,6	1,4	0,6	0,5	0,4
A-Vakuutus	5,6	5,1	4,3	4,2	2,6	3,2	7,3	6,4	6,5	5,5	5,3	5,4	5,1	4,0	4,1
Fennia	13,0	13,9	14,5	16,1	14,3	14,7	11,7	13,5	13,2	16,7	18,5	17,2	14,8	14,5	14,8
Folksam	3,3	3,4	3,8	0,9	1,0	0,9	2,0	2,2	2,1	2,2	2,2	2,1	1,9	2,0	2,0
If	21,5	20,2	21,3	25,7	25,0	25,1	22,3	24,9	24,4	12,3	11,3	11,4	22,7	22,0	22,4
LähiTapiola	29,3	30,7	29,8	19,0	21,1	22,1	30,3	27,5	27,5	28,5	30,1	31,1	24,3	25,7	25,8
OP Vakuutus	23,0	22,3	21,3	30,7	31,7	29,8	22,8	21,4	22,5	29,7	27,9	28,3	27,4	27,3	26,5
Pohjantähti	3,0	3,2	3,8	1,4	1,4	1,3	2,6	3,1	2,7	2,1	2,0	1,9	2,1	2,2	2,2
Protector	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2
Turva	0,7	0,7	0,5	0,6	1,3	1,0	0,8	0,8	0,8	0,5	0,6	0,6	0,7	1,0	0,8
Valio	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2
Ömsen	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5	0,2	0,2	0,2	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5
Yhteensä (milj. eur.)	188,3	181,2	163,0	296,1	273,5	280,2	55,1	54,1	52,0	60,3	58,5	60,2	599,8	567,3	555,6